24 üncü Sene — Çarşamba 8 Nisan 1931 — No.—2406

Karagöz

Abone: Türkiye için seneliği 3 liradır Ecnebi memleketler için dolar kabul edilir.

Müdür ve Başmuharriri **Orhan Seyfi** Müessisi Ali Fuat Bey merhum

Idarehanesi: İstanbul Vilâyeti karşısındaki hususî daire: Telefon: İstanbul: 413

Nushası 3 Kuruş — Cumartesi, Çarşamba günleri çıkar — Nushası 3 Kuruş

Devletler boyuna silâhlanıyorlar.

Karagöz — Hey çelebiler, çorbacılar! Eğer dünya bu yolda yürüyecek olursa bir gün muvazenesini kaybedip gene harp uçurumuna yuvarlanacağına şüphe etmeyin ha!

Aferin İş Bankasına!

Küçük esnafa (50) liradan (500) liraya kadar kredi açtı!

Az bir sermaye ile hayatlarını kazanıp ailelerini geçindirmeye çalışan küçük esnafı (İş Bankası) korumaya karar verdi. Bu zavallılar küçük bir sarsıntı ile yıkılıp gidiyorlar, yahutta insafsız murabahacıların ellerine düşerek inim inim inleyorlardı. Bunlar içinde işlerini düzeltmek için hiç bir yardım bulamadığından dolayı sefalete düşenler çoktur. (İş Bankası) işte bu sebeplerden dolayı küçük esnafı korumak için (50) liradan (500) liraya kadar kredi açtı. Para en müsait şeraitle verilecek. Şimdilik İstanbul, İzmir, Ankara, Bursa ve Adana'da bu muamele yapılacak, bilâhare diğer yerlerde de esnafa bu suretle yardım edilecektir.

Millibir müessesemiz olan (İş Bankası) nı bu çok hayırlı kararından dolayı taktir ve tebrik ederiz.

MUHAVERE

Hacıyvat — Karagözüm, gene ağızlarda harp lâfları dolaşıyor, ortada bir harp tehlikesi mi var yahu!

Karagöz — Bu gün için böyle bir tehlike görünmüyor, fakat istikbal için yok denemez!

H — İstikbalde mutlaka bir harp olacağına nereden hükmediyorsun?

K — Devletlerin harp hazırlıklarından!

H — Devletler birbirile harp için mi hazırlanıyorlar bakalım?

K — Devletlerin bütçelerinden ayırdıkları silâh parası o derecede ki bunun bir harp doğuracağına şüp he bırakmıyor. İngiltere, Fransa, İtalya, Amerika bütçelerinin mühim bir kısmını silâhlanmaya hasrediyorlar. Boyuna tayyareler, zehirli gazlar, toplar, tüfekler yapılıyor. Eğer devletler bu silâh masraflarını kısmak için anlaşamazlarsa bu yolun sonu harptir. İşte ağızlarda dolaşan harp tehlikesi budur Hacıyvat!

Beyahu!

Hey yavrum, hayatta iş bilen erler,
Oturup hülyalar kurmaz beyahu!
Çalışmak yiğitin zevkidir derler,
İnsanı terletir yormaz beyahu!

❀ ❀

İşsizlik yiğitin canını sıkar,
İş gönlün gam denen pasını yıkar,
Umana gün gelir piyango çıkar,
Ümitsiz insana vurmaz beyahu!

❀ ❀

Bir işe çalışıp vermezsen emek,
Hayatın zevkini tatmadın demek,
Kahvede oturup hazırdan yemek,
İnsana zevk vermez, sarmaz beyahu!

❀ ❀

İleri gidersen eğer işinde,
Koşarlar senin de şanlı peşinde,
Yanarsan yokluğun gam ateşinde,
Yar gelip halini sormaz beyahu!

❀ ❀

Çileli! Sözlerin bir zağlı oktur,
Attığın hedefe isabet çoktur,
Ah fakat söylesem tesiri yoktur,
Sussam da gönül bu durmaz beyahu!

Çileli

Terkos suyu!

Terkos suyunun içilecek derecede temiz olması hususunun temini için şirkete nisan nihayetine kadar müsaade verilmişti. Şirket bu su temizdir içilebilir, diyor. Fakat su tahlil edilince pis olduğu anlaşılıyor. Çünkü bu suyun alındığı göldeki borular kısadır, şirket gölün derinliklerinden su almadıkça içinde mikrop eksik olmaz!

Sonra Kâğathane havuzları da suyu temizlemeğe kâfi değildir. Tuhafı şuki: Cemaat ne derse desin imam bildiğini okuyor!

FIKRA

Dah de bakalım!

Vaktile bektaşinin biri, bir arabaya binmiş. Arabacı gayet ağır gidermiş. Bektaşinin içi sıkılıp arabacıya:

Yahu demiş pek ağır gidiyoruz şu hayvana biraz (dah) de bakalım.

Arabacı hiç istifini bozmayıp:

— Yok demiş olmaz çünkü ben himayei hayvanat cemiyeti azasındanım!

Gidecekleri yere kadar gitmişler bektaşi çıkarıp arabacının parasını uzatmış arabacı:

— Dede efendi hani bahşiş?

Diyince bektaşi:

— Yok olamaz kuzum demiş, çünkü ben de iktisat cemiyeti azasındanım!

Çok ve çabuk satılıyor!

Türkiye merkez bankasının hisse senedatının satışı hakkında ara sıra karilerimize haberler veriyoruz. Bu son günlerde satış o kadar hararetlenmiştir ki elde ancak bir buçuk milyon liralık hisse senedatı kalmıştır. Taksitle ödendiği ve en sağlam bir iş olduğu için her keseye elverişli olan bu hisse senetleri pek çabuk satılmaktadır. İşini, hesabını bilenler bu fırsatı kaçırmasınlar!

Tahir ile Zühre

<u>*Karagözün tefrikası No. 23*</u>

(Her hakkı mahfuzdur)

— Eğer cellâdın vurmasına mani olursanız ben kendim kellesini uçururum!..

Diye bağırdı. Tahir'de ölümden kurtulamıyacağını anladığı için bu hükme razı oldu.

Hemen siyaset meydanı hazırlandı. Elleri bağlı Tahir'i oraya getirdiler. Ve ona, vasiyetini söylemesi için beş dakika mühlet verdiler. Tahir bir müddet düşündü ve içinden Tanrıya:

— Beni bu namertlerin kılıncı altında oldürme. Canımı bana sen verdin, gene sen al!..

Diye dua etti. Tesadüfün bir cilvesi olarak, Tahir sessiz, sedasız oracıkta ruhunu teslim etti.

On beş, yirmi sene göz yaşları dökerek hasret çektiği Tahir'inin öldüğünü gören Zühre kederinden saçını başını yolmağa başladı. Koşup âşıkının cesedi üzerine kapandı, ağlaya ağlaya kendini helâk etti.

Biçare kız:

— Tanrım! Tahir'in ruhunu nasıl aldınsa, benim de canımı al!.. Bari böylelikle ona kavuşayım!.. dedi.

Bu büyük kederle zaten zayıflayan kalbi o dakikada duruverdi.

Zühre'nin ölümü sarayda duyulunca genç, yaşlı, kadın, erkek feryat etmeğe başladılar. Bu haber fellâhın kulağına gidince, mel'un herif ağlayıp, inlemeğe başladı. Meğerse arap köle senelerdenberi gizli gizli Zühre sultanı seviyormuş ve onları ayırmak için yaptığı fenalıklar hep bu yüzdenmiş...

Sevgilisinin öldüğünü gören fellâh artık onsuz yaşayamayacağını anlayarak, gitti odasında kendini hançerle kalbinden vurup helâk etti.

İşin iç yüzü anlaşılınca bütün ahali fellâha lânet edip onun vücudunu aç köpeklere attılar.

Darı dünyada bir tanecik evlâdı olan Zühre'sinin ölümile padişahın

MONOLOK

Kimler evleniyor!

Evlenenlerin bir cetveli yapılmış: Evlenmek istiyenler en fazla 18 ile 20 yaş arasındaki gençlermiş. Bunun böyle olacağına şüphe mi var! 18 ile 20 yaş insanın en coşkun, aynı zamanda da en gafil ve en hesapsız zamanıdır. Bu yaşta ne hayaller kurulmaz neler düşünülmez! dünya pes pembe görüuür. Öyle zannedilir ki gönülde aşk olduktan sonra yemeğe içmeğe bile hacet yoktur, âşık ile maşuka baş başa verip nerde olsa mes'udane yaşarlar. "İki gönül bir olunca samanlık seyran olur!„ Amma işin iç yüzü böyle değildir. Cicim ayları çabuk gelip geçer, insanın kafası izdivaç boyunduruğuna bir takılır, ondan sonra aile yükünü sürü bire sürü!

Anlaşılıyor ki 18 - 20 yaşlarındaki gençler için bir izdiyaç tehlikesi var! Kâfi derecede kazancı olmıyan, bir aileyi geçindirecek halde bulunmayan bir genç için evlenmek iki taraflı bir felâkettir. Gençler evlenmeyi mahalle kızlarile korte etmek gibi bir şey sanıyorlar, Halbuki evlenmekte aşk ve sevda son fasılda gelir, ondan evvel ailenin birçok ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçları tamamile temin edeceğine itimadı olmıyan bir gencin evlenmesinden büyük hata olamaz. Kendi de bedbaht olur, karısı çoluğu çocuğu da!.. Gençler şurasını iyi bilmelidirler ki evlenmek çocuk oyunu değildir. İki kerre dans edip, üç kerre birlikte gezmeğe gittikten sonra "Haydi evlenelim!„ diye nikâh memurunun yanına gitmemeli. İyice düşünmeli, iyice hazırlanmalı. bir aileyi mes'ut edecek evsaf kendinde bulunmalı da insan ondan sonra evlenmeli.

---

bütün bütün beli büküldü. Ve Tahir'le Zühre'nin mezarlarını yanyana yapmalarını irade etti. Fakat mezarlarının yapılıp, taşların konulduğundan henüz bir ay geçmişti ki aralarından bir kara çalı çıktı.

Bu bir çiff garip mezar senelerce bütün âşıkların, bütün bağrı yanıkların uğrağı oldu. Oraya gelip diz çöken herkes kara çalıya bakıyor ve:

— Mel'un fellâh! Toprakta bile onların arasına girdi!..

Diyerek arap köleyi lânetle yad ettiler.

İşte, ey kariler! Senelerdenberi dillerde destan olan bu hikâyede, böylece hitama erdi!

Tanrı bakide kalan bütün sevdalıları muradına kavuştursun!..

— Bitti —

İntihabat işleri

Meb'usluk için müracaat edenlerin adedi bin beş yüzü buldu. Bunların arasında memleketimizde tanınmış simalar olduğu gibi isimleri duyulmıyan, şahısları bilinmiyen kimselerde vardır. Ayın yirmisinden evvel meb'usluk listesinin neşredileceği söyleniyor, Yeni meb'usların resmî vazifeler alamıyacakları rivayet ediliyor. Bundan başka evvelce Serbest fırkaya dahil olan bazı meb'usların da müstakilen namzetliklerini koyacaklarına dair bir lâf vardır.

Çok iyi!

Hesap tutmuşlar. dört sene içinde memleketimizde 2230 kişi daha muallim olmuş. Bu suretle artan muallim adedi ilmü irfan noktasından elbette bir kârdır. Eskiden memleketimizde ahalinin yüzde doksanı okumak yazmak bilmiyordu. Yeni nesil okumak yazmak istiyor. Medeniyet kervanına katılan bu millet için bundan başka da çare yoktur!

Yazık oldu!

Geçenlerde havalar ısınmış adeta, ilkbahar gelmişti. Sonra birdenbire soğuklar başladı. Bu yüzden Manisa taraflarındaki bağlarda çok zarar ve ziyan olmuştur. Havaların meyva ağaçlarına da zararı dokundu. Çiçeklenen ağaçları soğuklar berbat etti. İşallah bu zararlar ufak tefek yerlere münhasır kalıp da bağ, bahçe sahipleri müteessir olmazlar. Ne diyelim bu da havanın cilvesi!

Programdan evvel program!

Geçen Pazar günü toplanan Şehir Meclisi çok hararetli oldu. Şehir programı hakkında bir çok sözler söylendi. Âzadan Tevfik Salim paşa Şehir Meclisine takrir verdi

— Eğer, dedi, biz bu suretle çalışacak olursak hiç bir şey yapamayız!

İşte lâfın doğrusu budur. Şehir Meclisi muntazaman toplanıyor. Ve çok işler görmeğe çalışıyor, çalışıyor amma, her şeyde olduğu gibi bundada bir programsızlık var.

Bir mes'ele hakkında münakaşalar arttımı o iş halledilmeden encümsnlere havale edilip celseye nihayet verliyor.

Heyeti umumiyenin içinden çıkamadığı bir mes'eleyi eucümen nasıl halleder?

Bizim fikrimize kalırsa şehir programından evvel şehir meclisi bir program yapmalı ki öteki programlara sıra ile baksın!

Dolu!

Geçen hafta Adana'ya ceviz büyüklüğünde dolu yağdı. Birçok evlerin kiremitleri ve camları parçalandı. Hamdolsun nüfusça bir ziyan olmadı. Havalar bir acayip gidiyor!

Zelzele!

Cenubî Amerika'da Manazua şehrinde çok büyük bir zelzele oldu. Şehir baştanbaşa harabezara döndü. 1000 den fazla insan öldü. 60,000 kişi açıkta. kaldı Adeta kıyamet gibi bir şey.

Bu nasıl iş!

Beşiktaşın en işlek caddesi olan bayat pazarında asırlık bir konak vardır. Bu konağı bir zengin satın almış ve sokağa terk edilmesi lâzım gelen cephesine koca bir bina kurmaya başlamış. İnşaat epice ilerleyince esnaflar ve halk şikâyet etmişler, neden sonra mes'eleyi belediyeye duyurmuşlar. Bu ev madem ki nizama muhalif olarak yapılıyordu. Acaba kısım mühendisi ve belediye zabıtası bir defa gelip görmediler mi? Gördülerse o hale gelinciye kadar neden tatil etmediler? Yoksa daire heyeti fenniyesi uykuda mı? Bunu bizden soruyorlar. Biz de belediyeden soruyoruz!

Cesaret isterim!

İstanbul'a gelen tayyareci bir madam hükûmetten müsaade istedi. (Paraşüt) denen bir aletle Beyazıt kulesinin tepesinden yere atlayacakmış. Bu paraşüt âleti tayyare kazalarında kullanılır. Bunu beline takan adam kendini boşluğa atınca havada şemsiye biçiminde açılır. Yere düşen adam yavaş yavaş iner, ölümden kurtulur. Ne olursa olsun bu tecrübeyi yapmak için cesaret isterim! Ne kadınlar var yahu!

MEMLEKET HABERLERİ

San'atkârlarımız

Ankara'ya giden Darülbedayi sanat'kârları Haydarpaşa garında

İstanbul Kız Lisesinde

İstanbul kız lisesinde verilen talebe müsameresinden bir intiba

Misafirlerimiz

İtalyan Darülfünunu talebeleri şehrimizi ziyarete geldiler misafirlerimiz vapur güvertesinde

Pehlivanlarımız

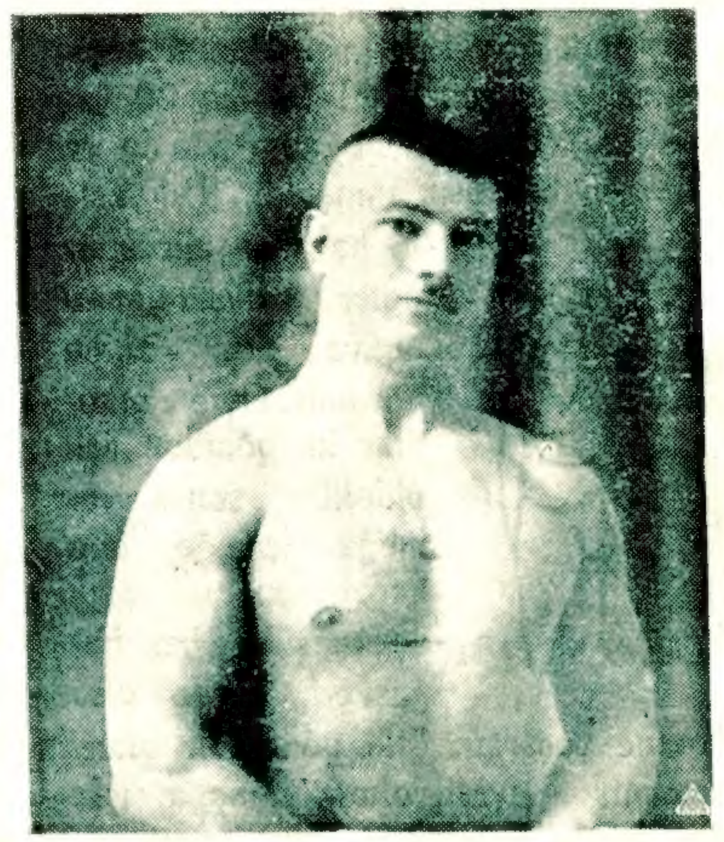

Kıbrısta yaptığı güleşlerde sırtı yere gelmiyen Diramalı Hasan pehlivan

Alman Polisleri

Şehrimizi ziyarete geldiler ve Taksim abidesine çelenk koydular

Senelik Bir İçtima

Üsküdar tramvay şirketi hissedarları senelik içtimalarını yaptılar

Hediyelerimiz

91 : 417 : Çay — Kumkapı Arapzade sokak No. 37 Lütfi efendi

92 : 496 : Krem — Kadiköy moda caddesi No. 208 Nermin hanım

93 : 101 : Tarak — Beşiktaş Ihlamur caddesi merdivenli sokak No. 32 Sabahattin efendi

94 : 56 : Ayna — Arap camii alaca Mehmet sokak No. 30 Hasan efendi

95 : 673 : Diş fırçası — Üsküdar evliya hoca mahallesi No. 16 Hüsnü efendi

96 : 779 : Kolonya — Gazi Osman paşa orta mektebi 2 nci sınıf 1 inci şube talebesinden 432 Fikret efendi

97 : 261 : Diş macunu — Cihangir Öz oğlu sokak No. 2 Aliye hanım

98 : 334 : Mendil — Göztepe eczahanesinde İbrahim efendi

99 : 371 : Çay — Üsküdar yeni mahalle bakkal Ali ef.

100 : 161 : Krem — Karagümrük Karakulak camiinde mızraklı sokak No. 38 Zekiye hanım

— Bitti —

TÜRKİYE SANAYİ ve MAADİN BANKASI
Fabrikalarına ait YERLİ MALLAR PAZARI
Mağazası münhasıran ve fabrikalar mamulâtından ipekliler, döşemelikler, yünlüler, battaniye, kalın bezler mal ve zarif bavul çanta kundura ve saire toptan ve perakende olarak satılır

SİNEMA

Marian Marsh

John Baeymore'un yeni çevirdiği filme bir aktris bulmak icap etmiş. "Trilbi„ rolü için bir çok meşhur aktrisler tecrübe edilmiş. Bu meyanda genç yıldızlardan Marian Marsh da varmış. Tecrübe, tecrübe, tecrübe... Neticede hepsi elenmiş, kala kala bir Marian Marsh kalmış ve bu güzel kız yeni filmde John Barymore'la birlikte muvaffakiyetle oynamış.

On Sene Evvel Alınmış Bir Resim!

Bundan on sene evvel bu resimde gördüğünüz dört kişi "Birleşmiş Artistler„ gurubunu teşkil etmişlerdi. Bu gurup, mevcut sermayedar sinema şirketlerile alâkayı kesip kendi sermayelerile kendi hesaplarına film çevireceklerdi. Bunların kim olduklarını elbette tanıdınız. Fakat biz gene sayalım:

Soldan sağa doğru Duglas Fairbanks, karısı Mery Pickford, onun yanında Şarlo Chaplin, en başta meşhur vaz'ı sahne Grifith on sene evvel alınan bu resimde Duglas daha genç ve diri; Mery de daha fazla bir genç kız hali var; Şarlo şimdiki gibi ağarmağa yüz tutmamış. Grifith de daha toplu.

Şimdi Duglas ile karısı Joseph Schenck şirketi hesabına çalışıyorlar. Grifith de keza maaşını oradan alıyor. Bu dört kişilik gurup içinde bu gün tek başına çalışan yalnız bir Şarlo kaldı. Koca Şarlo! Bn gün "Birleşmiş Artistler„ gurubunu bir o temsil ediyor!..

Senenin En İyi Aktörü!

Geçen nushamızda Amerika sinema akademisi tarafından 1930 senesinin en muvaffakıyetli filmi ve film san'kârlarının kim olduğuna dair bir müsabaka yapıldığını ve bu müsabakada en iyi aktörün Disraeli rolünü oynayan Arliss olduğunu yazmıştık. Bu suretle dünyada büyük bir nam kazanan bu artistin Disraeli rolünde bir resmini dercediyoruz.

Sinema Haberleri

● Lon Şaney'in ölümile yarım kalan filmini Wallace Berry ikmal edecektir. Bu filmin vak'ası Fas'ta geçmektedir.

● Norma Talmaç'ta tiyatro akterisliğine heves etti. Hattâ Nevyork'ta bir piyes oynadı. Fakat neticeden memnun kalmadığı için gene Holivod'a döndü.

● Charles Rogers'in altı tane otomobili vardır. Bunlardan ikisi bir örnektir.

● Yıldızlardan Easter Ralston bir çok sesli vodvillerde muvaffakiyetle oynadıktan sonra "Haydut Şarkısı„ mugannısi meşhur Lavrence Chibettle beraber yeni bir sesll film çevirmiştir.

Tehlikeli Kadın

Sinemalarda kadın rolleri içinde en mühimlerinden biri de İngilizcede "Vam„ dedikleri "Tehlikeli Kadın„ rolüdür. Tehlikeli kadın yalnız güzel değildir, onda erkekleri körkörüne peşine takan ve istediği yere sürükleyen bir kuvvet vardır. Bu rolü en iyi yapanlardan biri, şüphesiz resmini gördüğünüz Myrna Loy'dur.

● Greta Garbo Nevyork'ta geceleri tiyatroya gidiyormuş. Artisti görmek isteyen halk tiyatronun kapısına birikiyormuş.

Şikâyetler

Gene maaş mes'elesi!

§ Erzurum'da Palan Döğen mektebi talebesinden 88 numaralı Ahmet efendi gönderdiği mektupta diyor ki:

— Babam yüzbaşı İrfan bey İstiklâl harbinde şehit oldu. Bir valide ve bir hemşiremle beraber sahipsiz kaldık. 15 teşrini evvel 939 da Ankara tekaüt maaş müdürüyetine gönderdiğimiz evrakımıza, müteaddit müracaatlarımıza müsbet veya menfi bir cevap verilmedi. Babamız şehit olalı 8 sene oluyor, bu seneleri sefalet içinde geçirdik. Feryadımızı kime duyuralım?

Karagöz — Ey bu muameleyi yapan memurlar, ellerinizi vicdanlarınıza basıp bir an kendinizi şu şehit yavruların yerine koyunuz. Bu muameleyi yıllarca sürükliyene ne dersiniz? Yazıktır, günahtır. Yapmayın yahu!

Sıhhî Nasihatler

Yazan: Doktor hafız Cemal

104 — Senelerce öksürükten, nefes darlığından, tıkanıklıktan zahmet çeken hastalarımı yemin ettirerek tütün ve nargileden vaz geçirdiğim cihetle 2 - 3 ay sona semirdiler, tıcutca toplandılar ve öksürükten, tıknefeslikten büsbütün kurtuldular.

105 — Sıcak çorba yerken soğuk su içmek mideyi bozar hastalık yapar.

Çocuğunuzun KUMBARA sı var mı?

Eğer yoksa İŞ BANKASI ndan hem bir KUMBARA alarak çocuğunuzu sevindiriniz.

Kumbara çocuğunuza vereceğiniz en güzel hediye, ona istikbal temin eden en sağlam vasıtadır

50 sene sonra bir göç

Yarım asır sonra evleri balonlar taşıyacak!

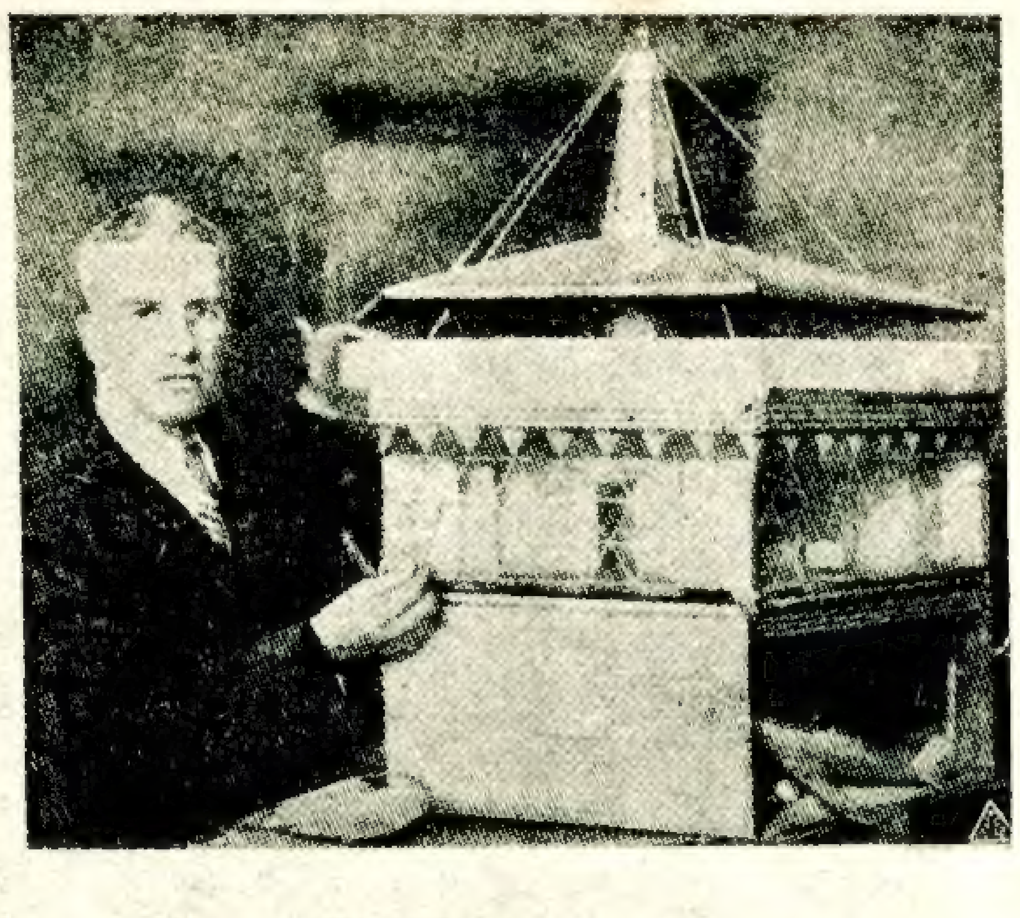

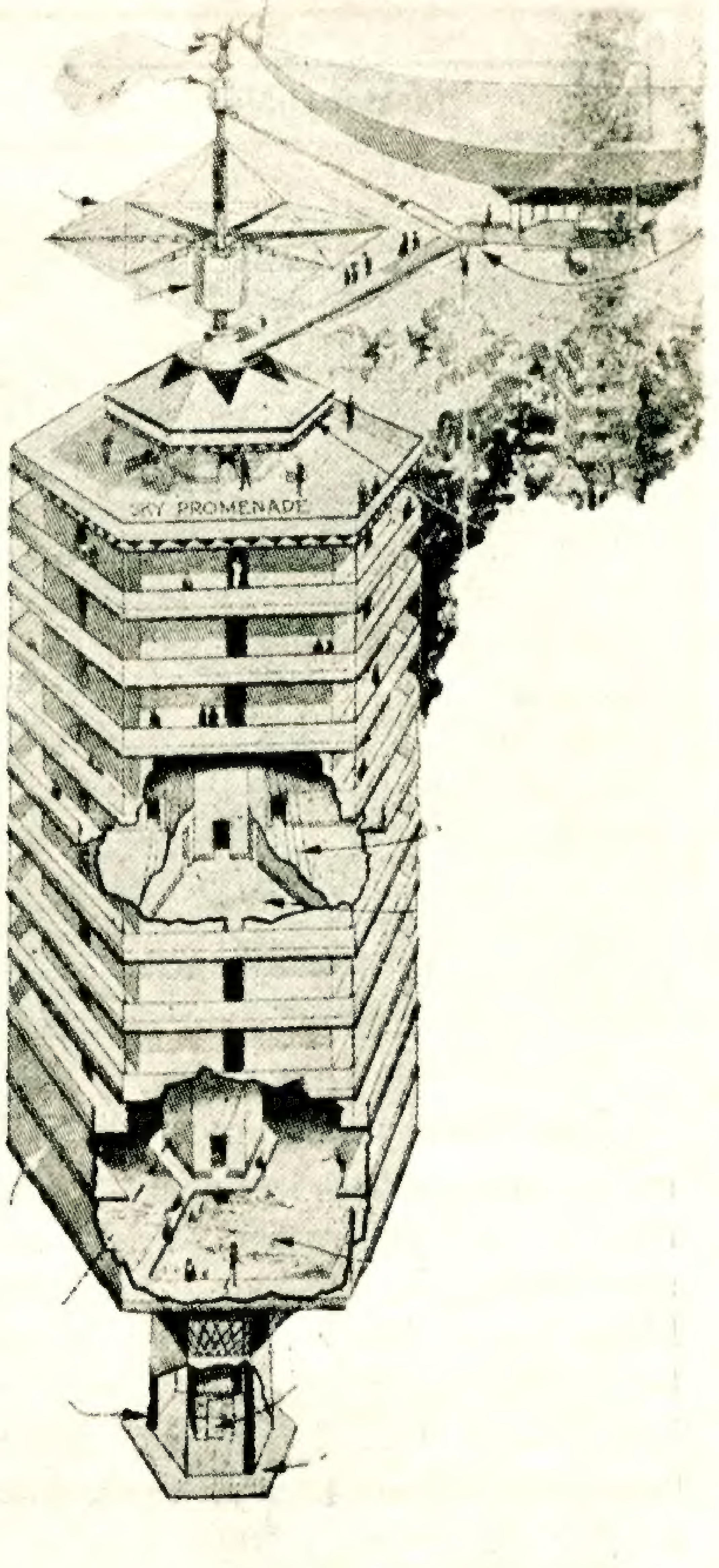

Bir perdelik komedi

Sahne: her hangi bir Amerikan şehri. Sene: 1979. Vak'a şu: Bir aile yaz tatili geçirmek için deniz kenarına sayfiyeye göç ediyor. Evin üstünde kocaman bir zeplin dönüp duruyor. Teller sarkıtılıyor, ev sımsıkı bağlanıyor, biraz sonra kabili sevk balon havalanıyor. Evi sahiplerile beraber sallaya sallaya götürüyor. Sahile gelince on kadem murabbaında bir temel üstüne tesbit ediliyor. Kışın şehre dönmek icap etti mi, gene balon gidip evi sahilden alıyor, şehre getirip temeli üstüne bırakıyor!..

Amerika'da Chicago'lu maruf bir mimar resimde gördüğünüz şekilde bir ev modeli yapmıştır. Bu evin biçimi tıpkı bir çam ağacına benziyor. Şayet evler bu şekilde yapılacak olursa bu mimarın fikrince bundan 50 sene sonra göçler bu şekilde yapılacaktır. Demek ki bugün bir komedi mevzuu olabilecek göç vak'ası bundan 50 sene sonra bir hakikat olabilir.

Bu evin şekli Çin bağutları gibi altı köşelidir. Evin ortasında bir direk veya kule vardır ki mihver vazifesi görür. Evin katları kuvvetli teller vasıtasile bu mihvere asılmıştır. Teller duvarların içinden geçer.

Fakat bir mes'ele var. Şiddetli bir rüzgâr esecek olursa bu evin hali nice olur?

Mimar buna cevap veriyor. Evin küçük plânı ile yaptığı küçük tecrübeler binanın saatte 1,000 gibi yüksek, süratli rüzgârlara bile mukavemet edeceği kanaatini vermiştir.

Evin duvarları "Kasein" denilen maddedendir. İki ince kasein tabakası duvarı teşkil eder. Bu iki tabakanın arasında hava yoktur. Kasein şeffaf olduğu için doğrudan doğruya duvarlardan girer. Fakat iki tabaka arasındaki havasız bir boşluk soğuğun veya sıcağın oda içine nüfuzuna mani olur.

Geceleyin binanın orta mihveresi içindeki elektrik ampullerini yakar. Ve evin odaları bu suretle aydınlanır. Kaseinden yapılmış duvar ve tavanlardan ziya aynalar ve menşurlar vasıtasile dağıtılır.

Ortası havasız duvarlar hararetin dışarı çıkmasına mani olacağından elektrik ampullerinin hasıl ettikleri sıcaklık evi ısıtmağa kâfi gelecektir.

Mobilyenin çoğu da dahil olduğu halde evin içinde her ne varsa hepsi şeffaf "kasein" den veya alüminyumdan olacaktır. Yalnız odaların zemini lâstik gibi bir maddeden olacaktır. Kapıların yerine ipek perdeler konulacaktır. Bu perdeler her ne kadar ipeğe benzemekle beraber hakikatte lâstikten olacaklardır. Perdeler yukarı aşağı hareket ederler. Bir düğmeye basınca perde kendi kendine derhal inecek, başka bir düğmeye basınca gene kendi kendine kalkacak, bu suretle kapıda kapanmış olacaktır.

Evin damı bahçe olacaktır. Mimar Fuller istikbalde bu evlerin toptan yapılacağını ve bu taktirde 3,000 lira gibi cüz'i bir paraya mal olacağını tahmin ediyor. Buna mukabil asrî istirahat esbabı pek mükemmeldir.

Elektrik sobası, elektrikli bulaşık yıkama makinesi, yerli radyo ve buna mümasil birçok levazım bulunacaktır.

HASRET KAVUŞTURAN

§ Ankara gümrükler umum müdürlüğü evrak kaleminde Cemal bey nezdinde Hatice hanım imzasile :

— 12 senedenberi kardeşim birinci mülâzım Sadık bey kızı Ayşenin hayat ve mematından haber alamıyorum. Adana'da olduğunu işittim. Onu arıyorum.

§ Şişli Darülacezede meydancı Metroviçe'li Nurettin oğlu Bayram imzasile :

— Seferberlikte Metroviçe'den İstanbul'a asker olarak gelen kardeşim Nureddin oğlu Ramazan ile halamın mahtumu Cemal oğlu Kerimi arıyorum.

§ Urla'da Karaferiye mübadillerinden Habil oğlu Aakkı ve biraderleri Hayrettin imzasile:

— Samsun'da şark tütün şirketinde mecidiye caddesinde Selânik'li Ali Bahtiyar isminde bir biraderim vardı. Üç sene evvel İstanbul'a gelip Sirkeci'de ismini bilmediğim bir tütün şirketinde bulunduğunu haber aldım. Onu arıyorum.

NELER OLUYOR?

Aya Seyahat

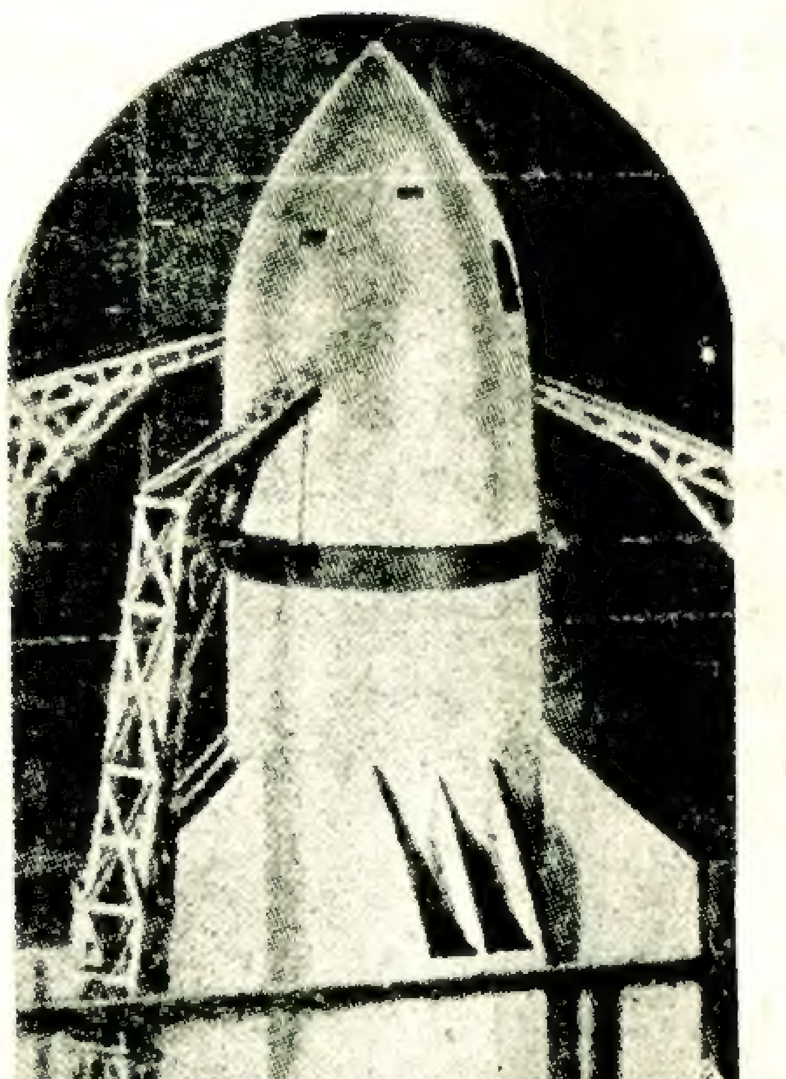

Son zamanlarda Nevyorkta Fransız âlimi Esnanlt Pellerie, Amerika Beynesseyyarat Cemiyeti azasına bu mes'ele hakkında bir konferans vermiş ve fikrini izah için bir Alman filminden parçalar göstermiştir. Bu âlimin fikrince asrın sonlarına doğru insanlar için aya gitmek kabil olacaktır.

Müthiş Tanklar!

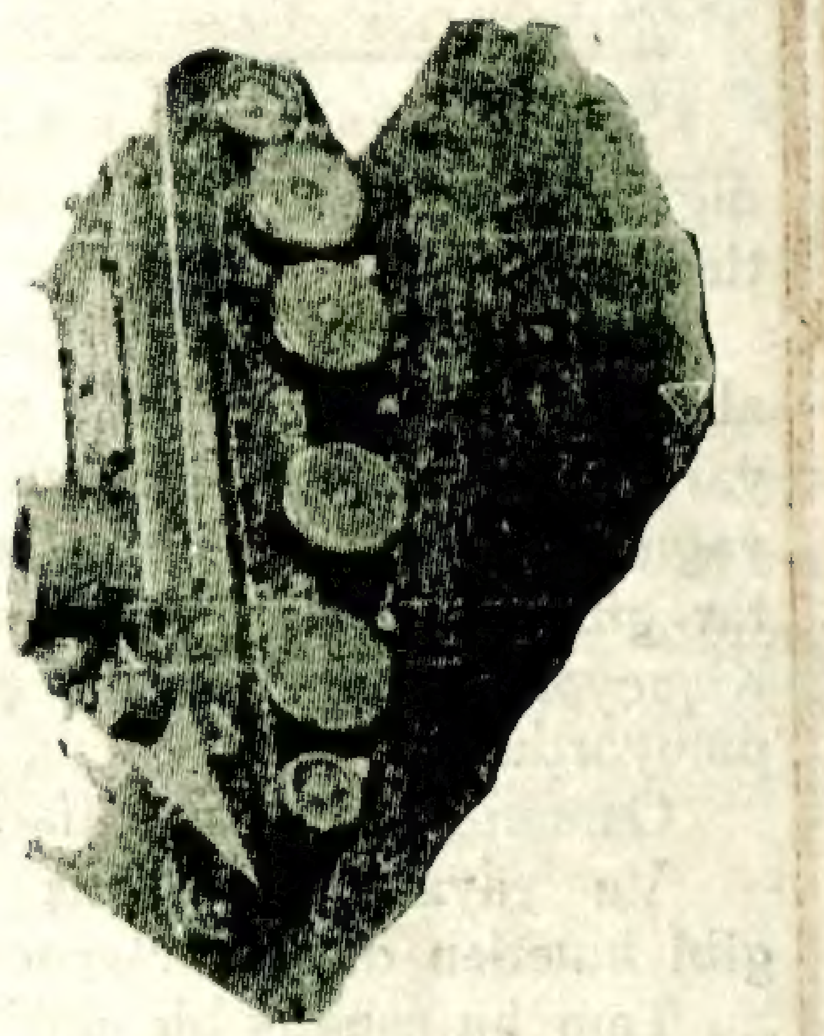

Nevyork'ta New-Jersey adasında dünyanın en sür'atli tankının tecrübesi yapılmış ve ordu müfettişleri tankın sür'ati saatte 104 mil olmak üzere tesbit etmişlerdir. Walter Christie ismindeki makine mühendisi yaptığı bu tankı orduya teklif etmiş ve teklifi orduca kabul edilmiştir. Mühendis 338 beygir kuvvetinde bir tayyare motoru ile mücehhez tankı gayet arızalı bir sahada sevketmiştir.

BİLGİ DAĞARCIĞI

Büyük Fredrik

1740 senesinde tahta çıkan Prusya kralı Büyük Frederik değerli bir harp ve idare adamı olup Prusya'yı sukuta eriştirmiştir. Avusturya veraset harbi esnasında Silizya'yı zaptetti ve yedi sene harbi zarfında İngiltere ile birleşip Fransa, Rusya ve Avusturyanın müşterek hücümlerına muvaffakiyetle karşı durdu. Sonra harpten bozulan hükûmeti fevkalâde bir dirayetle tensik ve ıslah etti. Kimseye bel bağlamaz ve ince eleyip sık dokumaz bir diplomat olduğu için Lehistan'ın ilk taksimini hazırladı ve bu suretle hudutlarını genişletti. Büyük Frederik edebiyat meraklısı idi, iyi yazar, filozof geçinirdi. Onun için Prusya'da "Gam tutmaz„ ismini verdiği ikametgâhına Voltaire'i ve daha bir çok meşhur Fransız şair ve âlimlerini toplardı. Büyük Frederik 1712 senesinde doğmuş, 1786 senesinde vefat etmiştir.

George Washington

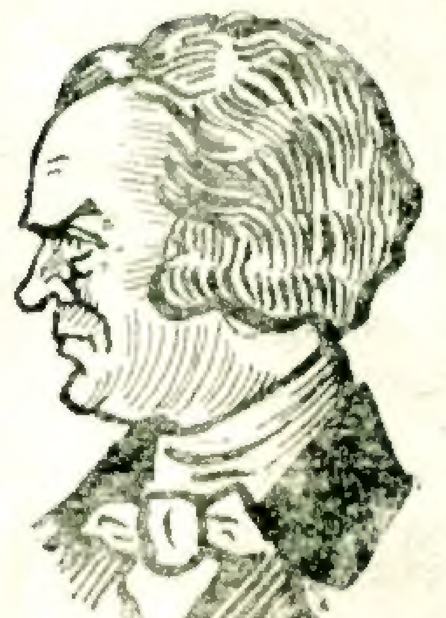

Amerika müttehidesinin ilk reisi cumhuru olan George Washington (Jorj Vaşington diye okuyunuz) Amerika ittihadını kuranlardan biridir. 1722 de Virjinyada doğmuştur. İstiklâl harbinde yeni teşekkül ederek kumandan Lafayette'in (yet diye okuyunuz) yardımı ile İngilizleri mağlup etmeğe muvaffak olmuştur. Memleketini istiklâle sahip ettikten sonra ıslahata başlamış, bu gün Amerika'da mer'i bulunan kanunu esasiyi kabul ettirmiş, üst üste iki defa reisi cumhur intihap edildikten sonra çekilmiştir. Washington amelî düşünceli, Çalışkan, kuvvetli bir idareye malik dürüst bir adamdı. Washington Amerikan milletinin halâskârı addolunur.

HALK SÜTUNU

§ Tokat'ta Behzat'ta avukat Emin beyin yazıhanesinde kâtip hacı İbrahim efendiye :

— Leylî mekteplerin kadroları dardır, hariçten pek az talebe alıyorlar. Mamafi mektubunu Maarif vekâletine gönderdik bakalım ne diyecekler.

§ Karilerimizden Celâl efendiye:

— Kazanç vergisi arttırıldı ise usulü dairesinde kanun bilen bir zata bir itirazname yazdır. Ait olduğu makama ver. Aldığın cevap aksi çıkar gene vergi ipka edilirse altmış gün zarfında şurayı devlete müracaata hakkın vardır. Tenzil ederler.

§ Ankarada okuyucularımızdan Ahmet Hamdi efendiye:

— Polis olmak için ilk mektep tahsili kâfi gelmez. Bir kere almazlar alsalar da bu tahsil ile terfi edemezsin. Yaşın müsaitse orta mektebi de bitir. Değilse bir san'ata yahut bir ticarete başla, geçinirsin.

§ İnegöl'de ye mahallesinde 31 numaralı evde A. Kadir efendiye:

— Bir istidaname ile polis müdüriyetine müracaat eyle. Açık yer varsa aşı ve mektep şahadetnamelerile hüsnü hal ilmühaberi ve sıhhat raporu alır girersin.

PİLEVNE

Muharriri: Kemalettin Şükrü — *Karagözün tefrikası No. 23*

Şanlı kumandanı her vakit bindiği cins ve beyaz arap atını getirdiler.

Zeki hayvan barıt kokusuna alışmış, cenge atılmaktan zevk duyar ve bir an evvel kurşun, gülle yağmuru altında ilerlemeğe can atar gibi sabırsızlaşıyor, tepiniyor.. Kişneyor, burun delikleri açılıp kapanıyordu.

Osman Paşa atına atladı.

Ve yayından fırlamış bir ok gibi kaleden dışarı fırlayacaktı.

Tam bu esnada bir emirber neferi koşa koşa gelerek kumandanın önünde selâm durdu.

Osman Paşa emir verir gibi sordu:

— Ne var oğlum...

O her vakit askerine (Oğlum) diye hitap eder ve hakikaten de hepsini kendi evlâdı gibi tutar, öyle muamele ederdi.

Emirber neferi:

— Paşa hazretleri dedi, beni miralay Emin Bey gönderdi.

— Sen (Graviçe) den mi geliyorsun?

— Evet Paşa hazretleri. Fırka kumandanı Rus'ların bizim tabyeye hücum için hazırlık gördüklerini size haber vermemi emretti.

— Moskof Graviçe'ye mi hücum edecek...

— Evet Paşa hazretleri. Bizim tabyenin karşısındaki tepelerde mevki tutarak harp nizamı alıyorlar.

Miralay Emin Beyin gönderdiği bu haber çok mühimdi. Graviçe tabyesi Pilevne'den takriben iki kilometre ilerde olan bu tabye kalenin adeta kilidi mesabesinde idi.

Demek düşman Türk'lerin pilânını anlamış ve mukabil bir hücum pilânı tertip etmişti. Türk ordusu Romanya'lılarla harbederken Moskof'lar da Graviçe'yi zorlavacaklar, bu tabyeyi ele geçirmeğe teşebbüs edecekler, Pilevne'ye girmek isteyeceklerdi.

Osman Paşa mahmuzlamak üzere olduğu atının gemini kıstı. bir müddet gözleri dalgın dalgın bir noktaya dikildi kaldı.

Sonra derhal emir verdi:

— Romanya'lılarla harp eden taburlar ric'at etsinler.. Yalnız bu kısımde müdafaa ile meşgul olunsun. Ben Graviçe'ye gidiyorum.

Ve şanlı kumandanın beyaz atını kuvvetli mehmuz yiyerek şahlandı. Bir rüzgâr.. Bir kasırga gibi Graviçe tabyesine doğru adeta uçtu.

***

Askere ric'at emri pek tatsız geldi. Fakat hepsi de kumandan babalarına büyük bir itimatla bağlı idiler.

Madem ki Osman Paşa:

— Geri dönünüz!

Demişti, o halde zafer, muhakkak ilerde olsa bile geri dönmek vatan için daha faideli idi..

Pilevne'nin kale topları himayesinde geri dönen ve harpten, kanlı savaştan az zayıatla dönen taburlar istirahate çekilirken kalenin Graviçe tabyesi istikametinde de toplar patlamağa başlamıştı.

***

Osman Paşa Pilevne'nin müdafaası için askerce yapılması lâzım gelen bütün tedbirlere daha pek çok evvelden baş vurmuştu.

Pilevne'de... Türk gönüllüleri

Meselâ Pilevne'nin şimal tarafında Rus'ların hedefine en fazla maruz bulunan [Bukovva] tepesine bir tabye yaptırttı. Bu tabyenin yanlarında ve bilhassa cenup taraflarındaki sırtlara, tepelere hendekler, siperler kazdırarak müdafaa emrini mükemmel bir hale getirdi.

Gene Pilevne'nin şimal tarafındaki Graviçe köyünün tepesine o ismi ile maruf tabyeyi yaptırttı. Etrafına da keza tıpkı (Bukovva) tepesinde olduğu gibi siperler, avcı hendekleri kazdırarak bu mevkii de hücumu gayet müşkül bir hale getirdi.

Bunlardan başka cenup tarafında Pilevne'den Radişva köyüne giden yolun üzerinde Ruslarca pek ziyade şöhret kazanan, bütün Moskof'ların gözlerini yıldıran ve Türklerce (Hafız Paşa tabyesi) diye maruf tabyeyi yaptırarak cenup kısmını da emniyet altına aldı.

Garp tarafındaki (Kırlişin) tab yesi ise bu ciheti emin bir hale koyuyordu. Bütün bu istihkâmların tertip ve plânlarında bilhassa erkânı harp miralayı ve büyük bir kahraman olan Tevfik Beyin büyük gayretleri olmuştur. Bu Tevfik Bey biraz sonra göreceğimiz üzere Pilevne de

— Bitmedi —

Büyük Fransız ihtilâli

Kemalettin Şükrü Beyin yazdığı bu eser kitap halinde çıkmıştır. Cihan tarihinde pek mühim akisler bırakan bu meşhur vak'ayı Kemalettin Şükrü Bey herkesin merak ve heyecanla okuyacağı şekilde ve bir roman gibi yazmıştır. Yüzden fazla resmi olduğu halde fiyatı (50) kuruştur. Kanaat kütüphanesinde bulunur.

Müdürü mes'ul : Orhan Seyfi — Matbaai Ebüzziya